

Warszawa, 20. 12. 2021

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Marcin Wiącek

II.517.1.2021.PZ

Trybunał Konstytucyjny

al. Jana Chrystiana Szucha 12A

00-918 Warszawa

sygn. akt P 1/21

Pismo procesowe Rzecznika Praw Obywatelskich

Działając na podstawie art. 63 ust. 2 ustawy z 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393) oraz art. 16 ust. 2 pkt 3 ustawy z 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1264 z późn. zm.), **wycofuję zgłoszenie udziału w postępowaniu przed Trybunałem Konstytucyjnym w sprawie ozn. sygn. akt P 1/21 wraz ze stanowiskiem Rzecznika Praw Obywatelskich z dnia 15 grudnia 2021 r.**, którego oryginał został przesłany w piśmie z dnia 26 lutego 2021 r.

Powodem wycofania jest powzięcie wiadomości¹, że w składzie orzekającym w niniejszej sprawie zasiada osoba wybrana na stanowisko sędziego Trybunału Konstytucyjnego z

---

¹ <https://trybunal.gov.pl/postepowanie-i-orzeczenia/wokanda/art/umieszczenie-w-zakladzie-psychiatrycznym-na-podstawie-nieprawomocnego-postanowienia-1> (dostęp w dniu 16 stycznia 2026 r.).

naruszeniem art. 194 ust. 1 Konstytucji, tj. na miejsce już obsadzone przez Sejm VII kadencji, co wynika z wyroków TK z dnia 3 grudnia 2015 r., ozn. sygn. akt: K 34/15, z dnia 9 grudnia 2015 r., K 35/15, z dnia 11 sierpnia 2016 r., K 39/16, a także z wyroków Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z dnia 7 maja 2021 r., Xero Flor w Polsce Sp. z o.o. przeciwko Polsce, skarga nr 4907/18, z dnia 14 grudnia 2023 r., M.L. przeciwko Polsce, skarga nr 40119/21 oraz z wyroku Trybunału Sprawiedliwości UE z dnia 18 grudnia 2025 r., C-448/23, Komisja Europejska przeciwko Polsce.

Okoliczność ta została formalnie stwierdzona przez Sejm RP w uchwale z dnia 6 marca 2024 r.² Sejm RP, jako organ konstytucyjnie upoważniony do dokonywania wyboru sędziów Trybunału Konstytucyjnego, we wskazanej uchwale stwierdził m.in., że uchwała z dnia 26 stycznia 2018 r. w sprawie wyboru Pana Jarosława Wyrembaka na sędziego Trybunału jest pozbawiona mocy prawnej.

Po dokonaniu analizy treści i znaczenia prawnego uchwały Sejmu z dnia 6 marca 2024 r., Rzecznik Praw Obywatelskich doszedł do wniosku, że uchwałę tę należy częściowo traktować jako akt wydany na podstawie art. 190 ust. 4 Konstytucji, służący wykonaniu orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego, którego skutkiem było wzruszenie uchwał Sejmu o wyborze do TK sędziów: Bronisława Sitka, Andrzeja Sokali, Mariusza Muszyńskiego, Henryka Ciocha, Lecha Morawskiego, Justyna Piskorskiego i Jarosława Wyrembaka.

Zgodnie ze wskazanym przepisem Konstytucji „Orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego o niezgodności z Konstytucją, umową międzynarodową lub z ustawą aktu normatywnego, na podstawie którego zostało wydane prawomocne orzeczenie sądowe, ostateczna decyzja administracyjna lub rozstrzygnięcie w innych sprawach, stanowi podstawę do wznowienia postępowania, uchylecia decyzji lub innego rozstrzygnięcia na zasadach i w trybie określonych w przepisach właściwych dla danego postępowania”.

Uchwały Sejmu RP o wyborze sędziów Trybunału Konstytucyjnego na stanowiska już zajęte przez sędziów wybranych przez Sejm VII kadencji (tj. Romana Hausera, Andrzeja Jakubeckiego i Krzysztofa Ślębzaka) należy uznać za „rozstrzygnięcia” w rozumieniu powyższego przepisu Konstytucji. Zostały one wydane na podstawie norm prawnych, których niekonstytucyjność została potwierdzona w wyrokach Trybunału Konstytucyjnego o sygn. akt K 34/15 i K 35/15. Ponadto w wyroku ozn. sygn. akt K 39/16

---

² Uchwała Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z 6 marca 2024 r. w sprawie usunięcia skutków kryzysu konstytucyjnego lat 2015-2023 w kontekście działalności Trybunału Konstytucyjnego (M.P. poz. 198).

Trybunał Konstytucyjny stwierdził niezgodność z Konstytucją normy prawnej o treści przewidującej dopuszczenie do orzekania trzech osób wybranych do Trybunału Konstytucyjnego na stanowiska już zajęte przez sędziów wybranych przez Sejm VII kadencji. Działając na podstawie art. 190 ust. 4 Konstytucji, Sejm RP był upoważniony do podjęcia czynności służących wykonaniu wskazanych wyżej orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego.

Z tych przyczyn uchwała Sejmu RP z dnia 6 marca 2024 r. – w części, w jakiej odnosi się do wskazanych wyżej uchwał Sejmu o wyborze sędziów Trybunału Konstytucyjnego – powinna być uznana za akt wydany bezpośrednio na podstawie art. 190 ust. 4 Konstytucji, którego skutkiem jest wyeliminowanie tych uchwał z obrotu prawnego, co z kolei ma znaczenie z punktu widzenia prawidłowości obsadzenia składu orzekającego Trybunału Konstytucyjnego.

Wskazanych wyżej skutków, wywołanych uchwałą Sejmu RP z dnia 6 marca 2024 r. – w części, w jakiej odnosiła się ona do uchwał Sejmu o wyborze sędziów Trybunału Konstytucyjnego – nie podważył wyrok tegoż Trybunału z dnia 28 maja 2024 r., sygn. akt U 5/24. Wynika to z faktu, że w świetle Konstytucji wyrok Trybunału Konstytucyjnego nie anuluje ani nie unieważnia z mocy prawa skutków wywołanych przez akt uznany za niekonstytucyjny w okresie poprzedzającym wydanie wyroku (zob. np. wyroki Trybunału Konstytucyjnego: z dnia 24 listopada 2003 r., sygn. akt K 26/03, dot. podstaw prawnych powołania członka Rady Polityki Pieniężnej oraz z dnia 23 marca 2006 r., sygn. akt K 4/06, dot. wygaszenia kadencji członków Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji). Przewidziany w uchwale Sejmu z dnia 6 marca 2024 r. skutek polegający na wzruszeniu uchwał Sejmu o wyborze sędziów Trybunału Konstytucyjnego nastąpił z dniem wejścia w życie tej uchwały, a więc z dniem jej ogłoszenia w Monitorze Polskim, tj. dnia 11 marca 2024 r. Dlatego też wyrok zapadły w sprawie ozn. sygn. akt U 5/24 nie mógł automatycznie spowodować anulowania czy unieważnienia skutków, jakie uchwała Sejmu z dnia 6 marca 2024 r. wywołała w odniesieniu do uchwał Sejmu o wyborze sędziów Trybunału Konstytucyjnego.

Do powyższego należy dodać, że udział w składzie orzekającym Trybunału Konstytucyjnego osoby nieuprawnionej do orzekania może doprowadzić do naruszenia wolności i praw przewidzianych w Europejskiej Konwencji Praw Człowieka, a tym samym do naruszenia nakazu przestrzegania przez Rzeczpospolitą Polską wiążącego ją prawa międzynarodowego (art. 9 Konstytucji). Wynika to przede wszystkim z cyt. wyżej wyroku ETPC w sprawie M.L. przeciwko Polsce. Może to również doprowadzić uchybienia przez

Rzeczpospolitą Polskę swoim zobowiązaniom ciążącym na niej na mocy art.19 ust.1 akapit drugi TUE poprzez brak spełnienia przez Trybunał Konstytucyjny wymogów niezawisłego i bezstronnego sądu ustanowionego uprzednio na mocy ustawy, co wynika z cyt. wyżej wyroku Trybunału Sprawiedliwości UE z dnia 18 grudnia 2025 r., C-448/23.

Mając na względzie wszystkie powyższe okoliczności, Rzecznik Praw Obywatelskich zdecydował się nie uczestniczyć w postępowaniu przed Trybunałem Konstytucyjnym w sprawie ozn. sygn. akt P 1/21.

Marcin Wiącek
(-) podpis na oryginale